

Supplerende samlenotat

Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 30. november - 1. december 2011

7. Irak/Camp Ashraf

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

1. Resumé

Udenrigsrepræsentanten har med kort varsel sat Camp Ashraf i Irak på dagsordenen for rådsmødet. Udenrigsrepræsentanten forventes at give en orientering om situationen vedr. Camp Ashraf. Der forventes ingen drøftelse.

2. Baggrund

Camp Ashraf i Irak bebos af eksiliranere tilhørende organisationen MEK (Mujahedin-e Khalq). MEK blev oprindeligt dannet i 1965. I 1970'erne gennemførte MEK angreb mod Shah-styret og vestlige interesser i Iran. I 1981 brød MEK med det iranske præstestyre og gik under jorden. Fra 1980 til 2001 tog MEK ansvaret for adskillige mange angreb i Iran. MEK dannede i begyndelsen af 1980'erne NLA (National Liberation Army), der blev støttet og bevæbnet af Saddam-regimet og deltog bl.a. aktivt i Iran-Irak krigen på irakisk side. Camp Ashraf var under amerikansk beskyttelse fra 2003 til 2009, hvorefter Irak overtog ansvaret for beboernes sikkerhed.

Den 8. april 2011 var der voldelige sammenstød mellem de irakiske sikkerhedsstyrker og lejrens beboere, da irakiske sikkerhedsstyrker trængte ind i lejren - angiveligt for at flytte perimeteren omkring lejren og formindske lejrens areal. De nærmere omstændigheder kendes ikke, men mindst 31 beboere blev dræbt i den efterfølgende konfrontation.

Den irakiske regering har stillet en lukning af lejren i udsigt inden udgangen af 2011. Irak kan ikke tvinge beboerne til at lade sig repatriere til Iran jf. forpligtelser under international lov. UNHCR forhandler aktuelt med parterne om en proces, der - hvis den bliver gennemført - vil kunne føre til, at de af lejrens beboere, der måtte kvalificere til det, får status som officielle UNHCR-flygtninge. UNHCR har oplyst, at omkring 3.000 af lejrens 3.400 beboere har ansøgt om flygtningestatus. Ingen tredjelande har stillet i udsigt at ville modtage flygtningene.

Europa-Parlamentets Delegation for Forbindelserne med Irak har i maj 2011 udsendt et forslag til løsning af sagen baseret på genbosætning af beboerne i de vestlige lande.

Udenrigsrepræsentanten har i september 2011 udnævnt den belgiske diplomat Jean de Ruyt til sin personlige repræsentant i spørgsmålet.

MEK blev fjernet fra EU's terrorliste i 2009, men er fortsat på USA's terrorliste.

3. Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Det vurderes imidlertid som hensigtsmæssigt, at EU-landene gensidigt orienterer hinanden om deres tilgang til spørgsmålet om evt. modtagelse af beboere fra Camp Ashraf, idet beslutninger herom træffes på nationalt niveau.

5. Formål og indhold

Udenrigsrepræsentanten forventes at informere om seneste udvikling i sagen. Der forventes ikke en drøftelse.

Det kan ikke udelukkes, at Ashton vil opfordre medlemslandene til at overveje deres mulighed for at modtage personer med løsere tilknytning til de respektive EU-medlemslande (f.eks. udløbet opholdstilladelse eller nær familie i landet). Der er foreløbig ingen EU-lande, der har tilkendegivet at ville modtage beboerne med løsere tilknytning.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

Såfremt Danmark på et senere tidspunkt beslutter at imødekomme en anmodning fra UNHCR om at modtage et antal flygtninge fra Camp Ashraf vil det få statsfinansielle konsekvenser.

9. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder, at det er den irakiske regering og Camp Ashrafs ledelse, der har ansvaret for beboerne i Camp Ashraf. Den irakiske regering har ifølge irakisk og international lov en klar forpligtelse til at sikre, at beboernes basale rettigheder respekteres. Det er regeringens linje at holde den irakiske regering fast på dens forpligtelser og afstå fra enhver form for vold over for beboerne og fra tvungen repatriering til Iran. Danmark har både bilateralt og sammen med de øvrige EU-lande gjort dette gældende over for den irakiske regering.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes opbakning til at holde den irakiske regering fast på dens forpligtelser til at sikre en fredelig løsning, der respekterer beboernes basale rettigheder.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Camp Ashraf sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Da MEK blev fjernet fra EU's terrorlisten på rådsmøde 26.-27. januar 2009, blev Folketingets Europaudvalg underrettet på mødet den 23. januar 2009.